

RYSZARD UBERMAN^{*}, WOJCIECH NAWORYTA^{}**

**PROGNOZA KORZYŚCI DLA SPOŁECZNOŚCI I GMIN
GUBIN ORAZ BRODY Z ZAGOSPODAROWANIA ZŁOŻA
WĘGLA BRUNATNEGO GUBIN**

Streszczenie

Budowa nowej kopalni węgla brunatnego jaką jest kopalnia odkrywkowa na złożu Gubin to inwestycja, która w odbiorze społecznym budzi wiele kontrowersji. Obawy społeczności lokalnej związane są z koniecznością relokacji z terenów złoża, przebudową infrastruktury i zmianą sposobów zagospodarowania terenów. Tymczasem inwestycja górnicza wiąże się z pozytywnymi zmianami, które mają charakter wymiernych korzyści ekonomicznych. W artykule na bazie obowiązujących przepisów przedstawiono prognozę korzyści ekonomicznych dla społeczności oraz dla gmin Gubin i Brody wynikających z projektowanego przedsięwzięcia górniczo-energetycznego

Słowa kluczowe: korzyści ekonomiczne, kopalnia węgla brunatnego, złożo Gubin

WSTĘP

O potrzebie i zasadności zagospodarowania złoża węgla brunatnego Gubin decyduje w pierwszej kolejności bilans paliwowo-energetyczny kraju, który w najbliższym okresie wskazuje na konieczność zastąpienia starych i zamortyzowanych jednostek wytwórczych w elektrowniach konwencjonalnych. Eksploatacja złoża Gubin ma znaczenie ponadregionalne, czego wyrazem jest ujęcie jej w krajowych dokumentach strategicznych – w Polityce Energetycznej Polski do 2030 roku [Polityka ... 2009] oraz w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju [KPZK 2030]. Wpływ na wybór złoża Gubin spośród wielu udokumentowanych złóż węgla brunatnego oprócz uwarunkowań geologiczno-złożowych miały korzystne wyniki analiz i ocen techniczno-ekonomicznych wykazujące opłacalność tej inwestycji.

^{*} Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie

^{**} Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa uruchomienie procesu inwestycyjnego wymaga akceptacji społeczeństwa. Wyraża się to w uprawnieniach samorządów do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w opiniowaniu oraz wydawaniu decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.

Często społeczność lokalna szczególnie w początkowej fazie planowania jest niechętna lokowaniu inwestycji na własnym terenie. Dotyczy to nie tylko inwestycji górniczo-energetycznych ale generalnie wszystkich inicjatyw o znaczeniu ponadlokalnym tj. lokalizacja autostrady, budowa farm wiatrowych czy spalarni śmieci itp. W odniesieniu do górnictwa w społeczeństwie panuje przekonanie o jego szczególnie negatywnym wpływie na środowisko. Argument ten jest często nadużywany szczególnie przez strony mające konkurencyjny pomysł na zagospodarowanie terenów złożowych. Z budową i funkcjonowaniem kopalni oczywiście wiąże się ingerencja w środowisko naturalne, jednak jest to ingerencja przestrzennie ograniczona i tymczasowa. Po zakończeniu działalności górniczej w wyniku rekultywacji tereny odzyskują swoje przyrodnicze i użytkowe cechy. Niejednokrotnie wartość krajobrazowa, przyrodnicza i użytkowa zrehabilitowanych terenów poeksploatacyjnych jest wyższa niż przed zagospodarowaniem złoża.

Wśród komponentów środowiska, na które kopalnia wywiera wpływ jest również komponent ludzki – społeczność lokalna. Pomijając niektóre niedogodności jakie wiążą się z dużą inwestycją, szczególnie w okresie jej budowy, wpływ ten jest przede wszystkim pozytywny. Niektóre z ewidentnych korzyści związane z zagospodarowaniem złoża węgla brunatnego Gubin jakie na mocy obowiązujących przepisów może uzyskać społeczność lokalna zostały wyszczególnione poniżej. Wykaz ten nie obejmuje korzyści makroekonomicznych i makrospołecznych, w tym płatności publiczno-prawnych. Analiza taka może być przedmiotem odrębnych prac.

Celem górniczego zagospodarowania złoża węgla brunatnego Gubin jest dostarczanie surowca do produkcji energii w elektrowni konwencjonalnej, która zostanie wybudowana w najbliższym sąsiedztwie kopalni na terenie gminy Gubin. W niniejszym artykule ograniczono się wyłącznie do przedstawienia korzyści związanych z budową i funkcjonowaniem kopalni. Należy jednak mieć na uwadze, że istnienie obok kopalni dużego zakładu przemysłowego jakim będzie nowa elektrownia o dużej mocy będzie generować strumień korzyści finansowych dla społeczeństwa, gmin i Skarbu Państwa porównywalne do tych związanych z funkcjonowaniem kopalni.

KORZYŚCI DLA SPOŁECZNOŚCI GMIN GUBIN I BRODY

Złoże Gubin zalega na terenie dwóch gmin – Gubin oraz Brody. Udostępnienie złoża projektuje się w rejonie miejscowości Sękowice w granicach administracyjnych gminy Gubin. Eksploatacja będzie kontynuowana w kierunku południowo-wschodnim obejmując stopniowo swoim zasięgiem także tereny gminy Brody. Wyrobisko końcowe będzie usytuowane częściowo na terenie gmin Gubin a częściowo na terenie gminy Brody. Ze względu na położenie złoża oraz projektowany zasięg wyrobiska obydwie gminy będą miały podobny udział w korzyściach płynących z jego eksploatacji.

Korzyści z zagospodarowania złoża węgla brunatnego Gubin mają charakter bezpośredni jak i pośredni. Większość z nich ma wymiar pieniężny.

Główne wymierne korzyści dla społeczności wymienionych gmin wynikają z dwóch powodów, a mianowicie:

- wzrostu zatrudnienia i to zarówno w fazie inwestycyjnej jak i eksploatacyjnej,
- tzw. efektu mnożnikowego, czyli z faktu, że dochody zatrudnionych przełożą się na wzrost popytu na usługi świadczone przez lokalne podmioty, co z kolei zwiększy ich przychody.

Budowa kopalni, a po zakończeniu procesu inwestycyjnego jej funkcjonowanie wymagać będzie utrzymania ruchu zakładu górniczego. Przyjmując, że przeciętne zatrudnienie w kopalni wynosić będzie ok. 2 tys. osób, a przeciętne wynagrodzenie w branży górnictwa węgla kamiennego i brunatnego w 2010r. wynosiło 5 836,68 zł/m-c [GUS 2011], to dochody z tytułu płac kształtować się będą na poziomie 140 mln zł/rok.

Sytuacja ta trwać będzie przez około 45 lat funkcjonowania kopalni. Do tego należy dodać dochody z tytułu wynagrodzenia zatrudnionych w procesie inwestycyjnym (ok. 15 lat) jak i w procesie likwidacji kopalni (ok. 10 lat).

Korzyści wynikające z dochodów ludzi zatrudnionych w kopalni należy powiększyć o wartość wspomnianego wcześniej efektu mnożnikowego. Przyjmując jego wysokość na poziomie 1, co zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej odnoszącymi się do obliczania społecznych korzyści z realizacji projektów inwestycyjnych jest wartością najbardziej konserwatywną, dochody społeczności lokalnej z tytułu budowy, funkcjonowania i likwidacji kopalni wyniosą szacunkowo 280 mln zł/rok przez okres ok. 70 lat.

Istotną korzyścią dla miejscowej ludności będzie możliwość zatrudnienia w firmach budujących kopalnię i elektrownię lub w kopalni, elektrowni i innych firmach obsługujących te dwa podstawowe podmioty po okresie inwestycyjnym. W branży górniczej i energetyce ze względu na specyfikę produkcji zatrudnia się specjalistów jednak firmy te potrzebują przede wszystkim pracowników o kwalifikacjach niespecjalistycznych. W kopalniach węgla brunatnego zatrudniani są pracownicy reprezentujący zawody nie związane ściśle z górnictwem.

twem tj. kierowca, kierowca samochodu ciężarowego, operator koparki jednoznaczyniowej, operator dźwigu, operator spycharki, operator przenośnika, elektryk, mechanik, ślusarz jak również robotnicy niewykwalifikowani. Dla zaspokojenia potrzeb kadrowych kopalnie we własnym zakresie prowadzą szkolnictwo zawodowe i kursy dające uprawnienia do wykonywania wielu zawodów.

Obecnie gminy Gubin i Brody cechują się wysokim bezrobociem, które może ulec widocznemu zmniejszeniu po wybudowaniu zespołu górniczo-energetycznego, a teren gmin i tereny przyległe zostaną zaktywizowane gospodarczo i społecznie. Inwestycja górniczo-energetyczna nie tylko stworzy nowe miejsca pracy dla przyjezdnych, ale przede wszystkim stworzy możliwość zatrudnienia dla ludności miejscowej. Spowoduje też potrzebę funkcjonowania wielu inwestycji, firm i obiektów o charakterze kulturalnym, usługowo-handlowym, co w sposób istotny wpłynie na ożywienie regionu, który obecnie znajduje się w stadium stagnacji [Naworyta i Badera 2012].

KORZYŚCI DLA BUDŻETÓW GMIN GUBIN I BRODY

Aby pozostać tylko przy konkretnych, wymiernych korzyściach, jakie mogą być udziałem gmin w wyniku eksploatacji złoża węgla brunatnego Gubin, wymienić należy następujące:

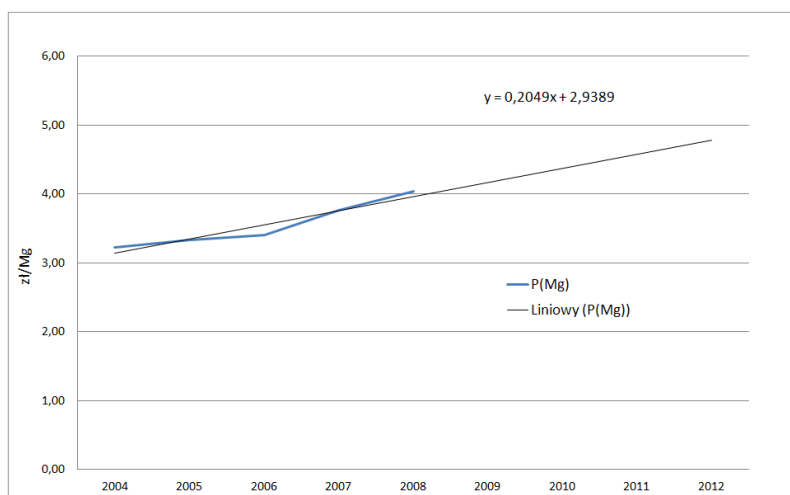
- wpływy z podatku od nieruchomości i środków transportowych,
- partycypowanie gmin we wpływach z opłaty eksploatacyjnej,
- partycypowanie gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
- partycypowanie gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
- partycypowanie gmin we wpływach z opłat za korzystanie ze środowiska.

Wymienione dochody gmin usankcjonowane są ustawowymi przepisami, i tak:

- gmina otrzyma całość podatku od nieruchomości zgodnie z ustawą z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 2010.95.613 ze zm.). Dla przykładu podatek od nieruchomości gruntowej użytkowanej na cele gospodarcze za 2012 r. może osiągnąć maksymalną wartość 0,84 zł za m²;
- udział gminy w opłacie eksploatacyjnej wynosi 60% (art. 141 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, Dz. U. Nr 2011.163.981);
- udział gminy w podatku dochodowym od osób prawnych wynosi 6,71% (art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu lokalnego, Dz. U. Nr 2003.203.1996 ze zm.);

- udział gmin w podatku od osób fizycznych wynosi 36,49% (art. 4 pkt 2 z uwzgl. art. 89 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu lokalnego, Dz. U. Nr 2003.203.1966 ze zm.);
- gmina otrzyma całość podatku od środków transportowych, którego wartość reguluje wymieniona wyżej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych;
- gminy partycypują także w opłatach za gospodarcze korzystanie ze środowiska (pobór wód, odprowadzanie wód i ścieków, składowanie odpadów, co regulują przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 2001.62.627). Wpływy z tych opłat stanowią przychody NFOŚiGW, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska oraz w pewnej części dochody budżetu powiatów i gmin.

Szacunkowe roczne wpływy z tytułu wymienionych wyżej podatków tylko z kopalni eksploatującej węgiel brunatny ze złoża Gubin mogą osiągnąć poziom 81,3 mln zł rocznie (na poziomie cen z 2012 r.). Kwota ta została oszacowana na podstawie informacji o opłatach i podatkach na rzecz gmin z polskich kopalń węgla brunatnego za lata 2004-2008 [Informacja ... 2009]. Do jej obliczenia zastosowano wskaźnik wysokości łącznych opłat i podatków dla gmin w przeliczeniu na tonę wydobycia węgla P(Mg), wynikający z danych historycznych i linii trendu, w wysokości 4,78 zł/Mg (rys. 1) oraz planowaną wielkość wydobycia węgla ze złoża Gubin na poziomie 17 mln Mg.

Rys. 1. Wskaźnik P(Mg) wysokości opłat i podatków na rzecz gmin w branży górnictwa węgla brunatnego w Polsce w latach 2004-2008 z linią trendu do roku 2012 w odniesieniu do wielkości wydobycia węgla (na podstawie [Informacja ... 2009])

Fig. 1. The P(Mg) Factor of fees and taxes paid by Polish lignite mines to municipalities between 2004 and 2008 with trend line till 2012 in relationship to lignite production (based on [Informacja ... 2009])

Oszacowane dochody gmin wynikające z zagospodarowania złoża Gubin są realne do osiągnięcia. Wiarygodność szacunków potwierdzają budżety trzech wybranych gmin, w granicach których prowadzona jest eksploatacja węgla brunatnego – Kleszczów (KWB Bełchatów), Bogatynia (KWB Turów), Kleczew (KWB Konin). Udział poszczególnych podatków i opłat w dochodach łącznych w 2010 r. kształtował się następująco:

- podatek od nieruchomości od osób prawnych stanowił od 37 do 55%,
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej od 9 do 20%,
- podatek od osób prawnych od 1 do 7%,
- podatek od osób fizycznych od 2 do 13% [Uchwały RG: LXII/372/10, XL/408/10, XXXIII/346/09].

Kopalnia eksploatująca złożo Gubin będzie kopalnią dużą usytuowaną w granicach dwóch gmin, zatem korzyści ludności i samorządów powinny być porównywalne z korzyściami jakie odnoszą gminy Kleszczów, Bogatynia i Kleczew.

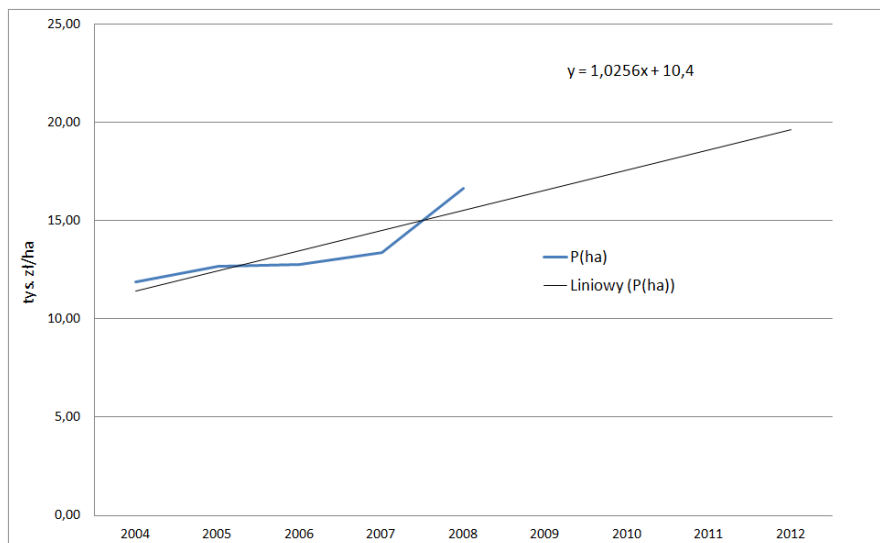
Z przedstawionych wyżej danych o strukturze dochodów gmin wynika, że największy udział w budżetach stanowią przychody z tytułu podatków od nieruchomości (37-55%), dopiero na drugim miejscu znajdują się wpływy z tytułu opłaty eksploatacyjnej (9-20%). Nie jest to zaskakujące – kopalnie węgla brunatnego w zależności od charakteru złóż i wielkości wydobycia zajmują duże powierzchnie terenu od 2500 do 6500 ha. Na łączny areal składają się nie tylko tereny czynnej eksploatacji (wzrobisko, zwałowisko) ale również tereny przedpola kopalni, tereny podlegające rekultywacji i tereny zaplecza.

Z informacji o strukturze dochodów gmin wynika konieczność weryfikacji przedstawionej wyżej prognozy opartej na wskaźniku odnoszącym się do rocznego wydobycia P(Mg). Prognozę alternatywną można wykonać w oparciu o wskaźnik opłat i podatków jednak w odniesieniu do powierzchni terenu zajmowanego przez kopalnię P(ha). Kształtowanie się wskaźnika P(ha) w latach wraz z trendem liniowym i prognozą na rok 2012 przedstawiono na rys. 2.

Samo wzrobisko eksploatacyjne w projektowanej kopalni węgla na złożu Gubin w zależności od stadium eksploatacji będzie zajmowało powierzchnię od 1200 do 2800 ha. Biorąc jednak pod uwagę konieczność zajęcia terenu pod zwałowisko, infrastrukturę, przedpole odkrywki oraz tereny znajdujące się w procesie bieżącej rekultywacji stan posiadania terenów w kopalni będzie się wahał między 3500 a 4500 ha rocznie. Jest to areal odpowiadający kopalni dużej, porównywalny z kopalnią Konin, Turów czy Bełchatów. Na podstawie tych założeń wykorzystując wskaźnik P(ha), który w roku 2012 przyjmuje wysokość 19,63 tys. zł/ha (rys. 2), można oszacować wielkość dochodów gmin z tytułu funkcjonowania kopalni na poziomie od 68,7 do 88,3 mln zł rocznie (poziom cen z 2012 r.).

Wyniki prognoz dochodów gmin z tytułu eksploatacji węgla ze złoża Gubin oparte o wskaźnik odniesiony do wielkości wydobycia P(Mg) i wskaźnik odnie-

siony do wielkości zajmowanego terenu $P(\text{ha})$ są podobne. Na ich podstawie z dużym prawdopodobieństwem można szacować łączne wpływy do budżetów gmin Gubin i Brody na poziomie poziom 70-80 mln zł rocznie.

Rys. 2. Wskaźnik $P(\text{ha})$ wysokości opłat i podatków na rzecz gmin w branży trendu górnictwa węgla brunatnego w Polsce w latach 2004-2008 z linią trendu do roku 2012 w odniesieniu do zajmowanej powierzchni (na podstawie [Informacja ... 2009])
 Fig. 2. The $P(\text{ha})$ Factor of fees and taxes paid by Polish lignite mines to municipalities between 2004 and 2008 with trend line till 2012 in relationship to occupied area (based on [Informacja ... 2009])

INNE KORZYŚCI

Za budową kopalni i elektrowni na złożu Gubin przemawiają też inne argumenty o charakterze makroekonomicznym i makrospołecznym. Wśród nich wymienić należy między innymi płatności publiczno-prawne uiszczane na podstawie obowiązujących przepisów. Do tych płatności należą:

- podatek od osób prawnych i fizycznych na rzecz Skarbu Państwa,
- podatek VAT,
- ubezpieczenia społeczne, zdrowotne,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy,
- część opłaty eksploatacyjnej i opłat za korzystanie ze środowiska na rzecz NFOŚiGW, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska, powiatów itd.

Kopalnie i elektrownie zatrudniające w sumie kilka tysięcy osób są dużymi płatnikami należności publiczno-prawnych. Do niedawna wszystkie kopalnie węgla brunatnego jako spółki Skarbu Państwa zasilają budżet wypłatami dywidend. Należy podkreślić, że branża węgla brunatnego po okresie transformacji należała przez cały czas do branż niedeficytowych.

Szczegółowa wycena korzyści z zagospodarowania złoża węgla brunatnego Gubin zwłaszcza w skali makro wykracza poza ramy niniejszego artykułu i wymaga oddzielnej pracy.

OPŁATY Z TYTUŁU ZAJMOWANIA PRZEZ KOPALNIE TERENÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

Przy okazji omawiania celowości zagospodarowania złóż węgla brunatnego zachodzi potrzeba obalenia mitu, eksponowanego często w polemikach, na temat strat w plonach i drzewostanach spowodowanych zajęciem terenów rolnych i leśnych pod wyrobisko odkrywkowe. Pomija się przy tym wysokie opłaty jakie wnoszone są przez kopalnie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 1995.16.78 ze zm.). Opłaty za wyłączenie z produkcji gruntów rolnych stanowią dochód budżetu województwa i są gromadzone na odrębnym rachunku bankowym. Zgodnie z wymienioną ustawą ze środków tych finansowane są: ochrona, rekultywacja i poprawa jakości gruntów rolnych. Dotyczy to jednak tylko tych gruntów, które utraciły bądź zmniejszyły wartość użytkową wskutek działalności nieustalonych osób (kopalnia na mocy ustawy swoje grunty rekultywuje sama z własnych środków). W pierwszej kolejności realizuje się zadania w gminach, w których powstają te dochody. Podobne postępowanie dotyczy gruntów leśnych.

Niezależnie od wyżej wymienionych opłat z tytułu zmiany sposobu użytkowania, za pozyskiwane na drodze umów cywilno-prawnych nieruchomości gruntowe kopalnie płacą właścicielom nieruchomości kwoty równe cenom rynkowym.

Dla zobrazowania proporcji strat z tytułu zaniechania upraw rolnych w stosunku do wielkości opłat ponoszonych przez kopalnie przeprowadzono prostą symulację.

Przykładowo – z 1 ha średniej klasy gruntu można uzyskać rocznie ok. 2,4 ton żyta [Wynikowy szacunek ... 2011], co przy cenie jednostkowej 741,8 zł/t [Komunikat ... 2011] stanowi przychód w wysokości 1 780 zł. Przez założony na potrzeby przykładu okres wyłączenia gruntów z produkcji rolnej wynoszący 11 lat przychód z uprawy żyta wyniesie 19 580 zł/ha.

W przypadku trwałego zajęcia terenów np. pod eksploatację węgla opłata za wyłączenie z produkcji rolnej 1 ha średniej klasy gruntu (przyjęto klasę bonitacyjną IIIb) wyniesie jednorazowo 262 305 zł/ha (jest to tzw. należność). Przez

10 kolejnych lat inwestor zobowiązany jest uiszczać opłatę roczną w wysokości 10% należności czyli 26 230 zł/ha. Przez 11 lat opłaty z tytułu wyłączenia 1 ha średniej klasy gruntu z produkcji rolnej wyniosą zatem 524 610 zł. Kwota ta przewyższa niemal 30-krotnie obliczony wyżej przychód z tytułu uprawy żyta. A zatem suma należności i opłat w wymiarze finansowym pokrywa z ogromną nadwyżką straty wynikające z wykorzystania gruntów rolnych na cele eksploatacji górniczej.

Ponieważ środki jakie kopalnia wnosi z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej lub leśnej przeznaczane są na cele rolnicze i leśne, można zaryzykować twierdzenie, że bilans po stronie ekologiczno-rolniczej nie tylko w wymiarze finansowym ale również w wymiarze rzeczowym jest wyraźnie dodatni.

Należy też podkreślić, że mimo wyżej wymienionych opłat kopalnie na mocy przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są zobowiązane do przywrócenia lub nadania wartości użytkowych gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym w wyniku prowadzonej eksploatacji czyli do ich rekultywacji. Prawnym i finansowym zabezpieczeniem wykonania obowiązków rekultywacyjnych jest Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego tworzony obowiązkowo na mocy Prawa geologicznego i górniczego jako coroczny odpis w wysokości nie mniejszej niż równowartość 10% opłaty eksploatacyjnej (Art. 128 Prawa geologicznego i górniczego). Samorządy terytorialne uzgadniając koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża mają możliwość decydowania o wysokości tego odpisu, by zapewnić naprawę skutków działalności górniczej po zakończeniu eksploatacji.

W świetle powyższego nie ma żadnych podstaw aby brak akceptacji dla eksploatacji kopaliny ze złoża argumentować stratami w plonach upraw rolnych i leśnych. Wieloletnie doświadczenia i obecna praktyka branży górnictwa węgla brunatnego pokazują również, że w wielu przypadkach gruntem zajęтым pod eksploatację udaje się przywrócić a nawet zapewnić wyższą klasę bonitacyjną niż ta, którą cechowały się one przed rozpoczęciem eksploatacji. Na części terenów pogórnich stworzono nowe wartości użytkowe oczekiwane przez społeczeństwo, na które i tak należałoby zająć bezpowrotnie grunty w tym czy innym miejscu.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Eksploatacja węgla brunatnego i produkcja energii elektrycznej są w polskich warunkach niezbędne dla rozwoju gospodarczo-społecznego kraju. Działalność ta nie jest obojętna dla środowiska i wywołuje straty, które w większości udaje się z powodzeniem naprawić.

Bilans korzyści i strat spowodowanych budową i funkcjonowaniem zespołu górnictwo-energetycznego opartego o węgiel brunatny jest dodatni, zarówno w skali makro jak i mikroekonomicznej.

W artykule wyszczególniono ewidentne korzyści w wymiarze pieniężnym, jakie mogą uzyskać mieszkańcy i samorządy gmin z faktu budowy i funkcjonowania kopalni i elektrowni na ich terenie. W szczególności:

- zwiększy się zatrudnienie,
- wzrosną dochody bezpośrednie i dochody ludności z tzw. efektu mnożnikowego,
- wyraźnie wzrosną dochody budżetów gmin,
- wzrosną też dochody budżetu Państwa z tytułu płatności publiczno-prawnych,
- należności i opłaty roczne za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej i leśnej oraz środki na likwidację kopalni i rekultywację terenów po działalności górniczej w odkrywkowych kopalniach węgla brunatnego są zabezpieczone od strony prawnej i finansowej.

Wykazane korzyści dla społeczności lokalnej i samorządów w połączeniu z efektywnością ekonomiczną inwestycji górnictwo-energetycznej opartej o węgiel brunatny ze złoża Gubin przemawiają za celowością budowy kopalni i elektrowni.

LITERATURA

1. Informacja Porozumienia Producentów Węgla Brunatnego za lata 2004-2008, 2009
2. Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2011r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres pierwszych trzech kwartałów 2011 r.
3. KPZK, Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Załącznik do Uchwały Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., Monitor Polski 2012, poz. 252
4. NAWORYTA W., BADERA J.: *Diagnoza uwarunkowań społeczno-gospodarczych dla projektowanego zagospodarowania złoża Gubin*, Polityka Energetyczna, IGSMiE PAN, Kraków 2012
5. NAWORYTA W., SYPNIEWSKI SZ.: *Zagospodarowanie złoża węgla brunatnego Gubin – wybrane problemy projektowania kopalni*, Polityka Energetyczna, IGSMiE PAN, Kraków 2012
6. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku, Załącznik do uchwały nr 202/2009 Rady Ministrów z 10 listopada 2009r.
7. GUS, Rocznik statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej, 2011 r., Rok LXXI, Warszawa

8. UBERMAN R., NAWORYTA W.: *Eksploracja złóż węgla brunatnego w warunkach ograniczeń przestrzennych i ekologicznych, studium przypadku złóż Gubin*, Polityka Energetyczna, IGSMiE PAN, Kraków 2012
9. Uchwała nr LXII/372/10 Rady Gminy i Miasta Bogatynia z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy i Miasta Bogatynia na 2010 r.
10. Uchwała nr XL/408/10 Rady Gminy Kleszczów z dnia 6 stycznia 2010 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kleszczów na 2010 r.
11. Uchwała nr XXXIII/346/09 Rady Miejskiej w Kleczewie z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie budżetu Gminy Kleczew na 2010 r.
12. Wynikowy szacunek produkcji głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2011 r. Główny Urząd Statystyczny, Portal Informacyjny, data publikacji 19 grudnia 2011 r.

**PROGNOSIS OF ECONOMIC BENEFITS RESULTING
FROM THE PLANNED MINING AND ENERGY INVESTMENT
FOR THE COMMUNITY AND FOR GUBIN AND BRODY
MUNICIPALITIES**

S u m m a r y

Construction of a new lignite mine, like the planned open-pit mine located on Gubin lignite deposit, is an investment that in society's reception is highly controversial. The local community's fears are related to relocation from the deposit's area, reconstruction of the infrastructure and alteration of previous functions of the land. Meanwhile, the mining investment is associated with positive changes which have the character of measureable economic benefits. Basing on the laws currently in force, a prognosis of economic benefits resulting from the planned mining and energy investment for the community and for Gubin and Brody municipalities has been presented

Key words: economic benefits, lignite mine, Gubin deposit